

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720-73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon-
trakt korting.

MEDITATIE

„Zie, gij zijt schoon” mijne vriendin”.

III

Hooglied 1 : 15a

Wie kan beter zeggen, wie de bruid van Christus is, dan Hij, de Ziele-Bruidegom zelf. Het is dan ook volle waarheid wat Hij van haar getuigt, n.l. dat zij schoon en liefelijk in Zijn oog is, al wordt zij ook dikwijls verlegen onder deze lofbetuiging van Hem aan haar, daar zij in en bij zichzelf vaak het tegendeel ontdekt. Doch wat liefelijk vloeien hier de woorden van de gezegende lippen van de Bruidegom tot Zijn bruid, in geestelijk minnende samenspraak met haar, als Hij zegt: „Zie, gij zijt schoon”.

Overdachten wij, in de vorige meditatie, de geestelijke schoonheid der Bruid, als vrucht van de genade van de Bruidegom, wij willen nu nog nader letten op de geheel eenzijdige liefde van de Bruidegom tot Zijn bruid. Dit komt uit in de liefelijke benaming, die Hij er aan toevoegt: „Mijne vriendin”. Hij noemt haar ook wel „Mijn liefste”. De liefde waarmee de Bruidegom Zijn bruid liefheeft is een eenzijdige liefde. Want zij was in haar zelf, vanwege haar val in Adam, niet alleen geheel liefdeloos, doch zelfs geheel vol vijandschap. Hij heeft haar eerst liefgehad. „Mijne vriendin”. Dit is een benaming, die Hij meermalen van haar bezigt in het Hooglied, het Lied der liefde. Echter, dit is geen algemene naam, doch een naam, die de allerinnigste en tederste uitdrukking is van de zoete gemeenschap van Hem met haar en van haar met Hem, uit kracht van de geestelijke ondertrouw in gerechtigheid en geloof. Gelijk man en vrouw in 't huwelijk zo nauw met elkander verenigd worden, zó dat zij twee, tot één vlees zijn, zó ook Christus hier in het huwelijksverbond met de bruid. De Bruidegom Jezus bestaat in Zijn mensheid haar in de bloede. Hij is haar **Bloedvriend**, haar **Nabestaande**. Zij is Zijn bruid in de band des geloofs en der liefde, gelegd door de Heilige Geest. Het is een oprechte en allertederste liefde, waarmee Hij haar liefheeft. Hij had haar lief, eer er nog enige beminnelijkheid in haar was. Toen zij nog lag in haar **liefdeloosheid**, in haar vijandschap, kwam Hij tot haar met het aanzoek Zijner liefde. Nooit zou zij naar Hem gevraagd hebben, als Hij niet de eerste was geweest. O, wie zal het naar waarde kunnen aanbieden, dat haar liefdeloosheid, haar haat en vijandschap, Zijn liefde niet de weg stond, dat Hij Zijn hart zó op haar gezet heeft, om haar met Zijn bloed uit die staat van liefdeloosheid, vijandschap, zonde en dood los te kopen. Ja, Christus' liefde tot Zijn bruid is zonder enige oorzaak. Niets is er in haar, waarom Hij haar zou beminnen, juist het tegendeel. Hij heeft haar reeds liefgehad toen zij nog in haar zonde-staat verzonken lag. Hier kan alleen het eeuwig welbehagen geroemd. Wel krijgt zij Hem als vrucht van Zijn liefde tot haar, ook innig lief.

Noemt Hij haar „Mijne vriendin”, zij noemt Hem in hartelijke wederliefde „Mijn vriend”. Nu is er wel veel dat die liefdeband weer tracht te verstoren. Wat al verzoeken komen er op af, door satan, wereld en eigen zondig vlees. Gewis, als zij het zelf bestendigen, dat liefdeleven onder-

houden moest, was het nog hopeloos, daar satan en de wereld nog zulk een aanknopingspunt hebben in haar nog steeds in- en aanklevende verdorvenheid. Echter, de Heere zelf waakt over haar genadestaat. Hij onderhoudt het liefdeleven tussen Hem en haar uit genade gelegd. Struikelt en valt zij in het standelijk leven al eens, daarom verlaat Hij haar niet, al houdt Hij soms wel Zijn liefdesuitlatingen in. Deze Ziele-vriend blijft dezelfde onder verzoeking en verlating. Wel kunnen de bestrijdingen des duivels fel zijn, zo hij in helse haat het er op toelegt, deze liefde harten weer vaneen te scheiden. Zeker, hij weet, dat hij Jezus in Zijn liefde tot de bruid niet te niet kan doen. Toch kan hij niet laten de vuilste gedachten, de pijnlijkste verwijten aangaande de liefdes trouw van Jezus tot de bruid, in het hart te slingeren. De snoodste vloeken werpt hij soms in het hart. Wat worden in zulke helse aanvechtingen en verzoeken bange tijden doorleefd. Wat kermt dan soms Jezus vriendin, als zij dan Zijn liefdesuitlatingen moet missen, of Hij wel ooit weer terug zal keren in en met Zijn liefde tot haar. Dat **wenen** is dan toch een bewijs, dat er diep in haar hart toch liefde tot Hem woont. Die liefde raakt dan weer aan het wenen in het gemis van Zijn liefdes-uitlatingen. Ja, de verzoeking van duivel en wereld kan soms in **heftige** mate tot de ziel komen. Doch deze kan ook heel **listig** over haar komen, in de aanvang haast ongemerkt. Eén zondige gedachte komt binnensluipen en wordt door het vlees even in zoetheid overdacht, getroeteld. Ach, verstoord is 't liefdeverkeer met Hem. Want o, dit ligt zo teer. Eén zondige begeerte komt om vervulling vragen. En ach, de oude mens, het zondig vlees, willicht deze in. O, bedroefd heeft ze weer de liefde van heur Zielevriend. Gelukkig, als het **niet** tot **verder** afwijken van Hem komt. Echter, het kan ook zijn, dat een wijle voortgeleefd wordt in afwijking. Ja, het kan zelfs zo laag af-ebben in haar liefde tot Hem, zodat de eerbied voor Zijn inzettingen en ordinantiën ook verkoelt. Vreselijke tijd als dan de geestelijke verlating komt. Neen, deze komt meestal niet plotseling, doch meer geleidelijk. Het gaat er mee, gelijk de reizigers in een nachttrein in het donker al verder van het Vaderland worden afgevoerd. O, wat boet ze dan ook veel van haar geestelijke schoonheid in, als haar bruidskleed zo met het vuil van zonde- en werelddienst is bezoedeld. O, als zij dan weer tot haar zelf komt, wat schrikt ze dan voor zichzelf terug, dat zij zo met vele boeieiders geboeeld heeft en alzo heur Ziele-vriend smaadheid heeft aangedaan. Ja, dat zij weer tot haarzelf komt, is een bewijs dat Hij haar toch als Zijn vriendin blijft erkennen. Hij maakt zelf eerst weer bij haar de liefde tot Hem gaande. Hij blijft Zijn bruid liefhebben in verzoeking en verlating met dezelfde liefde. Zijn liefde is voor vermeerdering of vermindering niet vatbaar. O, gij, die u door genade vriendin van Jezus weet, terwijl gij gebogen gaat onder opgeloste zonden of aanvechtingen, heeft Hij lief met dezelfde liefde. Dit geeft u geen vrijbrief om door te zondigen, doch is tot troost dat gij dan niet behoeft te wanhopen. Ook hier geldt: „Ik heb voor u gebeden dat uw geloof, ja ook uw liefde, niet ophoude”. O, Hij is zelf altijd weer de eerste. Hij komt weer bij vernieuwing met Zijn lieder-uitlatingen. O, eeuwige, onvolprezene liefde van deze Ziele-vriend tot Zijn vriendin! Ja, alzo Hij de

VAN DE ADMINISTRATIE

Het weinige dat wij voor ditmaal hebben te vermelden, is wel de moeite waard om het te doen. Niet minder dan 9 nieuwe abonnees mochten wij weer noteren. Van een abonnee uit H. die al meerdere nieuwe abonnees had doorgegeven, ontvingen wij weer 2 nieuwe adressen. Hartelijk dank daarvoor. Ook ontvingen wij f 10,- met het verzoek, gedurende enige tijd aan een 5 tal adressen „Bewaar het Pand” toe te zenden, hopende daardoor nieuwe abonnees te werven. Ook ontvingen wij f 25,- voor hetzelfde doel of iets dergelijks. Hartelijk dank voor al hetgeen voor ons blad gedaan werd; en we blijven bij de voortduur „Bewaar het Pand” in aller belangstelling aanbevelen.

Adm. adres: Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.
Giro 70.43.50. v. d. L.

N.B. Het is gebleken, dat verschillende lezers van ons blad het bijblad van het vorige nummer niet hebben ontvangen. We bieden daarvoor verontschuldiging aan. Wanneer u het bijblad niet gekregen hebt, geef dat dan even door aan de administrateur. Deze zal er dan voor zorgen, dat u het bijblad alsnog ontvangt. We hopen, dat dergelijke fouten in de toekomst niet gemaakt worden. B.

zijn, die in de wereld waren, liefgehad heeft, zo heeft Hij ze liefgehad tot het einde.

Wijlen Ds. J. van Doorn.

(Slot volgt).

Wie kan en wil ons helpen?

Al een paar maanden geleden ontvingen we van Ds. C. Pronk te Grand Rapids kopij van artikelen over de Schepping en Evolutie. Deze artikelen (4 stuks) hebben indertijd gestaan in het blad van de Free Reformed Churches in N.A. „The Messenger”. Ook heb ik nog andere bijdragen van hem ontvangen en ik mag er nog meer verwachten. Dat mogen we op hoge prijs stellen. Opname in „Bewaar het Pand” is van belang. Ds. Pronk schreef mij o.a.: „Geve de Heere ons predikanten, bediend door Zijn Geest die de machten van het ongeloof en de hel tegenstaan. Ook hier in onze kerken is er een schreeuwend gebrek aan zulke dienaars. Geve de Heere ons gebed en getrouwheid in Zijn zaak, speciaal aan ons als wachters op Zion's muren. Dat wij maar bediend mogen worden door De Geest, Die in alle waarheid leidt.

We zijn Ds. Pronk dankbaar voor het beschikbaar stellen van deze en toekomstige kopij. Deze is echter in het engels en moet dus worden vertaald. Dat vraagt een bepaalde bekwaamheid om goed te vertalen. Is er niet iemand onder onze lezers, die bereid is om deze arbeid in het belang van de goede zaak op zich te nemen? Ik zou het graag zelf gedaan hebben, maar ik kom er niet aan toe. Vandaar de vraag: wie kan en wil ons helpen? De hulp behoeft niet tot één persoon beperkt te blijven. De arbeid kan ook verdeeld worden.

Wie stelt zich met mij in verbinding? Ik zie belangstellend uit.

Ds. G. Blom

HET EVANGELIE VAN CHRISTUS

17

Het gaat in de Schrift, zoals wij weten, om de innerlijke beleving van het geloof. En dat alleen

is tot eer van de Heere en tot zaligheid van de zondaar.

Maar hoewel dat geloof door Paulus met kracht en klaarheid gepredikt was onder de Galaten, werd het door velen niet recht verstaan. De mening dat Abraham het geloof verkregen had door het bloed van zijn besnijdenis vond steeds meer ingang, daar dat gesterkt werd door de prediking van de valse apostelen.

Om zalig te worden moest men zich laten besnijden, anders was alles tevergeefs. Dat is een leer die door alle eeuwen heen vanuit het verbroken werkverbond voor de mens in zijn eigen-gerechtigheid aantrekkelijk is, daar hij zijn leven zoekt te behouden. Maar Abraham heeft het geloof dat door de liefde werkt niet verkregen door het bloed van zijn besnijdenis, want hij was toen nog in de voorhuid. Hij is vanuit het Goddelijk roepen gekomen tot de staat van het geloof om de Heere te gehoorzamen. En zo is hem vanuit het geloof in de beloofde Zaligmaker de gerechtigheid van Christus toegerekend tot rechtvaardigheid.

Op grond daarvan zegt de apostel: „Zo verstaat gij dan dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn.” Daarmee werd alle werkeilichheid weggesneden zodat het hier gaat om tweeërlei kinderen van Abraham. De één was het door een daad des Vleses en de ander door de dood des Geestes. Het geloof is als een geestelijke zaak een werk van de Heilige Geest, dat Hij zonder ons in ons werkt.

Vanuit Gods ontfermende liefde is Abraham door het Goddelijk roepen gesteld in de staat van het geloof, om al zijn heil en zaligheid van de Heere te verwachten. Want de Heere kwam tot hem met de zegen van Zijn genade. En door die heerlijke verbinding van de Heere aan hem werd zijn hart in het geloof aan Hem verbonden tot gehoorzaamheid.

Zo kwam de Heere nu ook door de prediking van het Evangelie met Zijn ontfermende liefde tot de Galaten. Maar dat werd van alle kanten tegen gestaan door de predikers van een wettische godsdienst, zij bouwden de mensen op in hun eigengerechtigheid. En zo waren zij als vleeselijke kinderen van Abraham ineens kant en klaar voor de hemel. Zij hadden geen behoefte aan het gebed om de krachtdadige werkingen van de Heilige Geest. „En de Schrift tevoren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft tevoren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden.”

In het beloofde zaad, dat uit het geslacht van Abraham zou geboren worden, zullen al de volken gezegend worden. Dat doet ons spreken van Gods onveranderlijke trouw in het vervullen van Zijn beloften onder de Galaten.

De Heere komt vanuit Zijn Goddelijk roepen door het Evangelie met de zegen van Zijn genade in ons hart, zo komt het geloof voort vanuit Zijn genadewerk. Het is een innige en heilige vanzelfsheid te geloven in de Heere, daar Hij ons hart de zoetigheid van Zijn ontfermende liefde laat proeven. De Heere opent daarmee ons hart dat gesloten was om het met Zijn beeld te versieren en door Zijn Geest te stellen in het geloof, dat Hem aankleeft. Dat kan niet verborgen blijven. Op de prediking van Gods ontfermende liefde zegt ons hart dan Amen.

Het is een zegen van de Heere als wij in het stof der verootmoediging mogen komen om al onze zonden en slechtheden voor de Heere te belijden en te bewenen met de bekentenis de eeuwige dood verdiend te hebben. En van daaruit is het niet mogelijk dat we ons zouden vastklampen aan de gerechtigheid uit de mens. Daarmee kunnen wij immers niet voldoen aan de majesteit van Gods rechtvaardigheid, want daardoor kan de vloek der wet niet weggenomen worden. Voor zulke mensen is het duidelijk dat de mens met zijn bloed en tranen de verzoening met God niet kan bekomen. De zegen van Gods vergevende liefde is in het bloed van Jezus Christus, dat reinigt van alle zonden.

En zo heeft de Heere Abraham gezegend bij het altaar dat door hem gebouwd werd, om door zijn bloedige offerande te zien op het bloed van de beloofde Borg en Zaligmaker, om de Naam des Heeren aan te roepen op de weg der gehoorzaamheid.

Geheel anders was het bij degenen die door het bloed van hun besnijdenis tot het geloof in Christus kwamen. Het was niet de levende Christus die door hen werd aangenomen, zodat de ambte-

lijke bediening van de levende Christus er in gemist werd. Het was bij hen niet een zoeken van de zaligheid buiten zichzelf, doch in zichzelf. Zodat Paulus de prediker van vrije genade door Jezus Christus en Dien gekruist, veracht werd.

De oprichten hebben er behoefte aan dat Gods genadewerk gedurig bekroond wordt met de zegen van Zijn genade. Het is meer bedenkelijk als men zichzelf vanuit zijn verandering en bekering op de been kan houden. De Galaten die geen kennis hadden van droefenissen en geloofsbeproevingen wisten ook wel te spreken van verandering en bekering, waardoor zij opgenomen waren in de gemeenten, om zich daarin niet weinig te laten gelden. Maar voorts waren zij in dat alles rijk en verrijkt en hadden aan geen ding gebrek. Dat is een geest waarvan door alle tijden heen gesproken is tot op de dag van vandaag.

Maar wat heeft Paulus ons tot een voorbeeld daarvan gedaan? Hij heeft er zo spoedig mogelijk een brief heengezonden, om het kostelijke van het snode grondig te onderscheiden—en dat is voor ons van grote betekenis. Wij moeten onderscheidenlijk leren spreken en leren preken en dan gaan de oprechten met de buit naar huis. De Galatenbrief geeft wel in het bijzonder veel onderwijs aangaande de gangen van het geestelijke leven. En dat hebben we ter harte te nemen, want het raakt de dingen der eeuwigheid. „Zo dan, die uit het geloof zijn, worden gezegend met de gelovige Abraham.” De Heere trok met hem op, hield hem vast in de zwaarste beproevingen en leidde hem telkens weer op het rechte spoor. Dat deed hem steeds dieper in verootmoediging komen voor het aangezicht des Heeren. En dat is ook het deel van zijn geestelijke kinderen, die telkens weer vertroost worden vanuit zijn levenservaring. Daarvan hebben die vleeselijke kinderen geen weet. Wel hebben zij heel veel godsdienstige moeilijkheden waarmee zij zichzelf op de been weten te houden. Maar de levenden roepen vanuit de diepten der ellenden tot de Heere om ontferming en die hoop wordt door Hem niet beschaamd.

Galaten 3 : 7 - 9.

R. Kok.

Naar de katechisatie

164

DE WET DES HEEREN

Het achtste gebod (4)

Nu we onze lessen weer mogen voortzetten, doen we dat in een mengeling van gedachten in verband met het droeve feit, dat we één onzer kinderen, onze Jan, door de dood moesten verliezen, ofschoon niet zonder troost en gesterkt te zijn door den Heere, Wiens Handen doorwonden, doch ook helen.

En nu moeten we ons neerzetten om te schrijven over het gebod des Heeren: gij zult niet stelen. We worden dus hiermede geplaatst midden in het materiële, want het betreft het bezit des mensen. Vormt deze stof niet een tegenstelling met de confrontatie van het sterven? Toch niet. Want we moeten het nu hebben over wat God niet alleen verbiedt, maar over wat Hij ook gebiedt in Zijn Wet en wat dus ook geldt van het achtste gebod. Onze Heidelbergse verklaart dat in Zondag 42 en wel met deze vraag: „Maar wat gebiedt u God in dit gebod?” En dan luidt het antwoord: „Dat ik mijns naasten nut, waar ik kan en mag, bevordere; met hem also handele, als ik wilde, dat men met mij handelde; daarenboven ook, dat ik trouwelijk arbeide, opdat ik de nooddriftige helpen moge.”

Het is een onbetekenende en onbelangrijke zaak hoe men leeft en hoe men zijn bezit, dat God in Zijn algemene goedheid ons geeft, gebruikt! God heeft ons gesteld als „rentmeester” over Zijn gaven. En eens zal de Heere tot ons zeggen: geef rekenschap van uw rentmeesterschap. Hoe zal dan onze verantwoording zijn? Komt dan Gods Wet niet de verdorven wortel van ons bestaan bloot te leggen?

In de tweede plaats zal het voor ieder de belangrijkste vraag moeten zijn wat het allervoornaamste voor ons is in ons leven: ons aardse bezit of dat we een hoger bezit hebben nodig gekregen, namelijk de eeuwige schatten, welke de mot en de roest niet verderven!

De aardse schatten moeten we bij het sterven achterlaten. Psalm 49 zegt: „Want hij zal in zijn sterven nietmetalen medenemen, zijn eer zal hem

niet nadalen.” Maar de hemelse schatten gaan over dood en graf mee!

We willen deze dingen nader bezien.

In de verboden des Heeren liggen dus ook opgesloten wat God ge biedt.

Zo gebiedt de Heere in het achtste gebod „dat ik mijns naasten nut, waar ik kan en mag, bevordere.”

„Waar ik kan en mag”. Dat wil zeggen, dat ik een dronkaard met mijn giften niet mag steunen om zijn zondige praktijken uit te voeren.

„Bevordere”. Dat is het voordeel, de voorspoed, het behoud van het goed van de naaste voor te staan. En dit geldt niet alleen de tijdelijke dingen, maar ook de „geestelijke” belangen van de naaste.

„Met hem also handele, als ik wilde, dat men met mij handele.” Dat is dus het beginsel en dat moet de drijfveer zijn tot het bevorderen van het nut van de naaste. Zo heeft Christus Zelf het voorgehouden. Matth. 7 : 12: „Hetgeen gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun ook also, want dit is de Wet en de Profeten.” De apostel schrijft in I Kor. 10 : 24: „Niemand zoek wat zijnszelfs is, maar een iegelijk zoek wat des anderen is.” En in Phil. 2 : 4 en 5: „Een iegelijk zie niet op het zijne, maar zie ook op hetgeen des anderen is.” „Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was.” De apostel wijst hier op de gezindheid, waarmede men het nut en voordeel van de naaste moet bevorderen en dat is in feite de liefde, zoals hij schrijft in I Kor. 13 : 4: „De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren. De liefde is niet afgunstig.” En in vers 5: „zij zoekt zichzelf niet.” Het gaat hier dus over de liefde als vrucht van het oprechte geloof en die voortvloeit uit de liefde Gods, die uitgestort wordt in het hart, door de Heilige Geest. Rom. 5 : 5.

We dienen hier weer zuiver te onderscheiden. Er is liefdebetoon als algemeen è gave van de Heilige Geest en liefdebetoon als vrucht des Geestes, als zaligmakende gave.

„Daarenboven ook, dat ik trouwelijk arbeide, opdat ik de nooddriftige helpen moge”, zo verklaart de Heidelbergse.

We worden hier wel met een breed terrein geconfronteerd, met name in onze tijd. We moeten volstaan met slechts een enkele greep te doen uit deze materie.

Het arbeiden is op zichzelf een zegen, welke de Heere in Zijn algemene goedheid de mens nog heeft gegeven. Maar wel kleeft de vloek der zonde eraan. Want nu moet de mens het doen „in het zweet zijns aanschijns”, zoals de Heere sprak tot Adam in Gen. 3 : 19. En dat blijkt in al de moeiten en zorgen, waarmede de mens veelal heeft te kampen om in zijn levensonderhoud te voorzien. En dan gaat het er maar weer om hoe hij onder dit alles gesteld is. We bedoelen, of hij dit alles alleen moet doen of dat hij een toevlucht mag kennen, n.l. de Heere tot Wien hij zich met al zijn noden mag wenden, tot Hem, Die bij monde van de apostel Petrus nodigt: „Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.” (I Petr. 5 : 7).

Wie het arbeiden door Gods goedheid mag kennen als een „zegen” des Heeren, zal niet werken alleen om rechten, maar zal dit doen uit „plichtsbef”, om 's Heeren wil. En dat is nu juist het grote manko in onze tijd bij de massa van ons volk. Nu mag men in zekere zin opkomen voor zijn rechten, wanneer die als redelijke aanspraken worden te kort gedaan of zelfs worden vertrapt. Maar dan moet dit „opkomen voor zijn rechten als mens” toch op verantwoorde wijze geschieden. En dat is niet met geweldpleging, zoals door stakingen.

Bij de massa van ons volk is helaas het „plichtsbef” geheel zoek. De leus is: zo weinig mogelijk werken en toch zoveel mogelijk verdienen! Het komt zelfs op grote bedrijven en kantoren voor, wanneer iemand nog serieus zijn werk doet, d.w.z. zonder de kantjes er af te lopen, niet rustig de tijd onder zijn werk eraf neemt om zijn sigaretje te roken en met elkaar gesprekken te voeren, dat men verachtelijk wordt aangezien en als een „brave Hendrik” wordt bespot.

Maar trekken we de cirkel wat korter aan. Zeer zeker is het een groot voorrecht, wanneer we ons werk nog met lust en getrouwheid mogen doen en we ook nog verwaardigd mogen worden om zoveel als ons mogelijk is, het nut en voordeel van onze naaste te zoeken en de nooddriftige te helpen. Maar ... zijn we aan ons innerlijk

bestaan ontdekt? Aan wat van nature in aller hart leeft? En dat is toch de verdorven trek van het hart: „ben ik mijns broeders hoeder?“, zoals we van Kain lezen.

Zo komt 's Heeren Wet de verdorven wortel van ons bestaan bloot te leggen. Doe Gods Geest het ons maar zien. We zijn zulke grote egoïsten geworden, zulke rechthebbende mensen, die meer voor eigen rechten opkomen dan voor de rechten Gods! Ja, wie door Gods Geest wordt bekend-gemaakt met zichzelf, zal moeten belijden... een doorbrenger te zijn van Gods gaven. En na ontvangen genade zal dit al dieper worden ingeleefd en beweend. Vrucht van ontdekkende genade zal zijn:

„Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?

In deze weg van hartelijk belijden zal Gods Geest ook de behoefte doen ontstaan aan verzoening en vergeving. En... die is er naar psalm 130. Dan wordt Christus ook geopenbaard voor het schuldige, veroordeelde hart en wel in Zijn dierbaarheid als Middelaar en Borg. Want Hij heeft Zich vrijwillig willen geven om voor dezulken Zich als een „Vraat- en wijnzuiper“ te laten bespotten. Ja, Die op Golgotha Zich als een „Bezitt-loze“ aan het kruis heeft doen nagelen, toen Hem letterlijk alles ontnomen werd. Hij werd een „rechtloze“ om voor „rechtlozen“ aan Gods heilige rechten te voldoen, hun zonde uit te boeten en van de eeuwige doem hen te verlossen, ja, om eens hen te doen wandelen in de lange witte klederen in het nieuwe Jeruzalem!

En daarom is het nu voor ons allen de allerbelangrijkste zaak, wat voor ons het grootste bezit is: het aardse bezit of... God als het „allerhoogst en eeuwig Goed“. Hebben we daartoe te doen gekregen met het Godsgemis? Dat veroorzaakt een droefheid naar God en een honger en dorst naar de levende God, door Gods Geest gewerkt. En die honger en dorst komt diezelfde Geest te vervullen, uit de rijkdom van Gods beloften, uit de volheid van Christus. „Zalig zijn, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden!“

En die zullen „het gezegend aardrijk erven“. Ps. 25 en 37. Gods kinderen zijn de eigenlijke bezitters geworden van de aarde, alleen uit genade, om de diens van Christus! Want dat „gezegend aardrijk“ zal zijn: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waarop gerechtigheid wonen zal. E. v. L.

DE PREDIKING VAN DE NADERE REFORMATIE

12

We gaan verder luisteren naar Dr. Bienen.

5. de scholastieke systematisering

De klassifikatiemethode van de prediking der Nadere Reformatie is opgekomen uit en wordt beheerst door de scholastieke behandelingsmethode, hier toegepast op de geestelijke gesteldheid van de hoorders. Deze scholastieke benaderingsmethode met haar spitsvondige en subtiële onderscheidingen en vergaande analyseringen heeft het geestelijk leven van de mensen uiteengerafeld en in kaart gebracht, gesystematiseerd. Vandaar, dat C. Graafland spreekt van „de prediking van de gerationaliseerde bevindelijkheid“, „een verstarde, verstandelijke en wijsgerig bepaalde prediking“. H. Jonker vindt ook „dat de eindeloos gerepeteerde heilssystematiek... juist het opbloeien van het bevindelijk leven in de gebeente verstrikt omdat deze intellectualistische systematiek gaat heersen over de gewetens en niet het Woord Gods“.

Naast deze verrationalisering in de prediking bracht de klassifikatiemethode ook een wettice-ring teweeg. Heel het werk van de Heilige Geest in zondaren en de weg van het leven des geloofs is vastgelegd in een gestystematiseerde (volg)-orde van stadia en klassen, die men langs moet. Men weet van tevoren reeds, wat men nu weer zal moeten leren om verder te komen. Steeds weer valt het woord „moeten“! Men moet eerst zondaar worden, men moet bekommerde om zijn zonden worden, men moet eerst onder het gericht van de wet doorgaan en verbrijzeld worden om dan de troost van het evangelie te leren kennen enz. Zo wordt de gemeente het diensthuis weer ingeleid.

Vervolgens werkt de klasifikatiemethode een de-personalisering of deprivatisering in de hand. Men spreekt steeds over dé bekommerde, dé ont-

dekte enz. en onschrijft deze duidelijk naar zijn eigenaardigheden en kenmerken. Nu moeten al-len precies zo worden en dit alles bij zich ont-dekken en in zich doorleven. Allen worden langs dezelfde weg van standen en klassen gevoerd naar de „top“. Daarmee heeft de klassifikatie-methode het geestelijk leven en het werk van de Heilige Geest gedepersonaliseerd, geobjektiveerd, geneutraliseerd en gesteriliseerd.

Zo is de verstarring in de prediking der Nadere Reformatie ingetreden. De zgn. toepassing, waar-in de communicatie met de gemeente plaatsvindt, wordt via hetzelfde systeem afgewerkt. Vooral is dit het geval bij de preken uit de tweede pe-riode van de Nadere Reformatie. Alle creativiteit van de prediker en prediking valt weg. Ook is de spanning bij de hoorders verdwenen. Men weet al, wat er komt. De enige verrassing, die nog overblijft is, dat wat men verstandelijk kent, soms nog wat anders kan zijn als men het stan-delijke inleeft. Het lezen van deze preken is ook een eentonige bezigheid. Op den duur bevatten ze niets nieuws meer. Zulke prediking werkt geestdodend en verstarrend bij hen, die horen en bij hem, die preekt.

Om al deze redenen moeten we bevrijd worden van het scholastieke systeem in de klassifikatie-methode en terug naar de bijbelse, creatieve en realistische prediking, met wel de cesuur, maar niet de klassifikatie.

6. de pretentie van de enig juiste preekmethode Er is opgemerkt, dat de prediking van de Nadere Reformatie met zijn klassifikatiemethode het model betekent voor de prediking van alle tij-den en een criterium voor de ware gereformeer-de prediking.

Doch we doen er goed aan te onthouden, dat deze wijze van preken een echt kind des tijds is. In de klassifikatiemethode hebben de predikers van de Nadere Reformatie een synthese of kombine-ring beproefd tussen de heersende scholastieke wetenschaps- en behandelingsmethode en de roep om aandacht voor het mystieke, geestelijke le-ven.

Moge deze synthese voor haar tijd niet geheel van genialiteit ontbloot geacht worden, nu wij in het bovenstaande duidelijk de schaduwzijden van het gebruik van de klassifikatiemethode onderkend hebben, is het niet mogelijk deze manier van spreken te zien als de bijbels of reformato-risch verantwoorde wijze van preken.

Tot zover Dr. Bienen. In 6 punten heeft hij ge-releveerd hoe hij staat tegenover enkele kern-aspekten van het gebruik van de klassifikatie-methode in de prediking van de Nadere Refor-maie.

Hiermee is hij aan het einde gekomen van het eerste gedeelte van het laatste hoofdstuk van zijn proefschrift, dat tot titel heeft **Beoordeling en perspectief**.

De beoordeling heeft hij nu gegeven en we heb-ben kunnen lezen hoe die uitgevallen is.

Nu wacht nog het tweede gedeelte, namelijk **Perspectief**. Wat Dr. Bienen daarvan zegt ne-men we op in het volgende artikel. B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui

Gideon 34

„En Gideon zeide tot God: Indien Gij Israël verlossen zult door mijne hand, gelijk Gij gesproken hebt, zie, ik zal een wollen vlies op de vloer leggen: indien er dauw op het vlies alleen zal zijn, en droogte op de ganse aarde, zo zal ik we-ten, dat Gij Israël door mijne hand zult verlos-sen, gelijk als Gij gesproken hebt.“

Richt. 6 : 36, 37.

„Gideon zeide tot God:“ Dat staat er zo heel een-voudig en we zijn zo gemakkelijk geneigd daar over heen te lezen. Het is als je er op gaat letten, een veelvuldig voorkomende uitdrukking in de bijbel. Als Gideon met God gaat spreken, wijst dit op een verhouding die er tussen God en Gi-deon bestond. En die verhouding was door God tot stand gebracht. De Heere had reeds eerder tot Gideon gesproken, gelijk we dat in de voor-gaande stukken al opgemerkt hebben. Gideon had op dit spreken Gods acht leren geven en spreekt nu op zijn beurt tot God.

Als hij tot God gaat spreken, grijpt hij in zijn spreken terug op het door God tot hem gespro-ken woord. „Indien Gij Israël, door mijne hand zult verlossen, gelijk Gij gesproken hebt.“ God had dit tot hem gezegd. Gideon had dit spreken

van God tot hem, geloofd. Kijk, daar komt het nu altijd maar weer op aan. God heeft ook tot ons gesproken, doch de grote vraag is: Geloven wij dat gene, wat God tot ons gesproken heeft? Daar zijn mensen, die zeggen dat we in zulk een donkere tijd leven, dat God niet meer spreekt. Nu, dat we in een donkere tijd leven, zou ik niet graag willen tegenspreken. Men moet wel ziende blind zijn, wil men dat niet zien.

En nu zijn er heel veel mensen ziende blind. Dat moet ik ook toegeven. Uiteindelijk is elk mens dat van nature. Daarom moeten van een ieder de ogen geopend worden. Daar kun je nooit genoeg om vragen.

Doch dat de Heere in deze donkere tijd niet spreekt, kan ik niet onderschrijven. Want de Heere spreekt altijd, op allerlei wijze, maar de zaak is, dat men God laat praten. Er is geen stem en geen opmerken. Er is geen geloof in het spre-ken Gods. Dat is de zaak waar het op vast zit. Want als het waar zou zijn, dat God niet meer spreekt, dan zou men uiteindelijk op een heel vrome manier, God de schuld nog kunnen geven van de donkere tijd waarin we leven. En dat is Hij nooit. De schuld ligt altijd aan de kant van de mens. En een ieder, die op het spreken Gods acht gaat geven, gaat dit ook onderschrijven. Ik hoop, jongens en meisjes, dat jullie het ook zó zullen leren zien. Want de Heere spreekt ook tot jullie. Hij heeft al zo dikwijls tot jullie gespro-ken. Hij deed dit al, toen je ten doop gehouden werd. Welke rijke beloften heeft Hij jullie toen niet gegeven? O, denk daar toch eens over na.

Het is onder ede aan jullie voorhoofden bete-kend en verzegeld, dat Hij, als de Drieëنية God, alles voor jullie wil zijn, en alles aan jullie ge-ven wil, wat je nodig hebt voor je ziel en je lichaam, voor de tijd en voor de eeuwigheid. Hij heeft niet alleen toen tot jullie gesproken, maar het is daarna nog zo menigmaal gebeurd. Ja, iedere keer weer, als het Woord van God tot je komt, hetzij door middel van het lezen aan tafel, hetzij door middel van het persoonlijk lezen, het-zij door middel van de prediking, of door middel van de vertelling op school, of op de zondags-school, of waar, of hoe dan ook, het is steeds weer de Heere, Die je „Zijn Woord“ doet horen. Doch als we er niet naar luisteren, er geen acht op geven, dan moeten we het-niet-vernemen-van-het-Woord-Gods onszelf wijten. We zullen later nooit kunnen zeggen: De Heere heeft tot mij niet gesproken. We zullen alleen dan moeten zeggen: De Heere heeft wel gesproken, maar ik heb er geen acht op gegeven, ik heb er geen acht op „willen“ geven. God is door Zijn spreken tot ons, op zo velerlei wijze, vrij van een ieder van ons en wij staan nooit vrij tegenover God. Wij zijn verplicht om op het spreken Gods te reage-ren. En dat doen we ook. Doch van onszelf al-tijd op de verkeerde manier. Als God ons toe-spreekt in de aanbidding des heils, in het ons op-roepen tot bekering en geloof. Als Hij de belofte van vergeving der zonden voorhoudt, aan een ieder, die zijn zonden belijdt en laat, dan is ons antwoord: Wijkt van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust. We willen in de praktijk eigenlijk niets met God te doen heb-ben. Het is een wonder als het anders is. Als we op het spreken Gods acht gaan geven, is dit een wonder van Gods genade in ons. We zullen daar dan ook nooit onszelf voor op de borst kunnen slaan, namelijk dat wij beter zijn, dan diegenen, die niet hebben willen luisteren. We zullen dan alleen de Heere daarvoor moeten danken, Die ons de oren opende, zodat we op Zijn spreken acht gingen geven.

En dat was nu het geval bij Gideon. Gideon gaat tot de Heere spreken en hij grijpt God vast op Zijn eigen Woord: „Indien Gij Israël door mijn hand zult verlossen, gelijk als Gij gesproken hebt“.

Er is geen krachtiger spreken tot God, dan wan-neer men God op Zijn eigen Woord kan wijzen. Want de Heere kan wel van ons af, omdat wij ons van de Heere hebben af-gewend. Maar de Heere kan van Zijn eigen Woord niet af. Dan zou Hij op moeten houden God te zijn. Want dat zou geheel in strijd met Zijn NAAM zijn. En zijn NAAM drukt toch het Wezen uit. Dat wil zeggen: Gods NAAM zegt, wie Hij Zelf is. Hij is de Getrouwe. Hij is geen man, dat Hij liegen zou, noch een menskind, dat Hem iets berouwen zou. Hij zal (omdat Hij het niet kan) nooit herroepen wat Hij eenmaal heeft gesproken. Wat uit Zijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.

Dus beste vrienden, maan de Heere maar veel op Zijn eigen Woord. Zeg maar veel: „Gelijk Gij gesproken hebt”. En als ge het spreken Gods niet gelooft, echt gelooft, dan doet ge het niet. En als ge het doet, dan doet ge het niet gelovig. Dan nadert ge wel tot God, doch zonder geloof. En zonder geloof is het onmogelijk om Gode te behagen. Die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken.

Op het geloof komt het dus aan. Gideon beoefende het. Doch zijn geloof was nog klein en zwak. Het had versterking nodig. En daar gaat hij nu om vragen aan de Heere. Nu, dat is dan ook daarvoor het beste Adres. Want Hij, Die het geloof werkt in het hart, is ook de Enige, Die het versterken kan.

Gideon stelt de Heere een teken voor. Of liever: Hij vraagt de Heere om een teken, waaruit hij zou kunnen verstaan, dat de Heere Zijn Woord wáár zou maken. „Zie, ik zal een wollen vlies op de vloer leggen: indien er dauw op het vlies alleen zal zijn, en droogte op de ganse aarde, zo zal ik weten, dat Gij Israël door mijne hand zult verlossen, gelijk als Gij gesproken hebt.”

Als hier gesproken wordt over een „wollen vlies” dan moeten we denken aan een stuk geschoren schapehuid. En als er gesproken wordt over „de vloer” en „de ganse aarde”, dan wordt daarmee hetzelfde bedoeld, en moeten we denken aan de dorsvloer, die zich oudtijds in de open lucht bevond, die dus uit aarde bestond. De ganse aarde is dus, het gehele omliggende stuk land. Dit vragen van Gideon kwam niet voort uit ongelooft. Want als dit het geval geweest zou zijn, zou de Heere, het gebed van Gideon niet verhoord hebben. Ik zeg er dit expres bij, omdat er zoveel om een teken wordt gevraagd, misschien ook wel door jullie, terwijl je nooit dat gevraagde teken krijgt. De farizeërs uit de dagen van de Heere Jezus zijn daar een sprekend voorbeeld van. Zij waren een ongelovig geslacht en begeerden van de Heere Jezus een teken, doch het werd hun niet gegeven. Want het grootste teken van Gods genade — de Heere Jezus Christus — liep midden onder hen, en op dat Teken gaven zij geen acht. Daarom zouden alle tekenen die zij begeerden, uiteindelijk alleen maar uit sensatie, om de Heere te verzoeken, door hen toch niet geloofd worden.

Zo wordt er nog dikwijls om een teken gevraagd, niet om daardoor in het geloof versterkt te worden, maar om de Heere te verzoeken, om onze — vaak zondige — begeerten te verkrijgen. En als dan het begeerde teken uitblijft, want God laat Zich niet verzoeken, dan worden we kwaad. Dan zeggen we, hardop of zacht: Zie je wel, de Heere hoort toch niet. Hij luistert niet naar mij. „Ik heb al zo veel gebeden”, zegt misschien wel een jongen of meisje, „maar ik heb nog nooit gemerkt dat God naar mij hoorde. Bestaat Hij eigenlijk wel? Ik geloof er niets meer van.” Zo zijn er al heel wat geweest, die op deze wijze God helemaal de rug hebben toegekeerd. En dat is natuurlijk erg. Want de zaak is dan niet, dat de Heere niet wilde horen, maar dat wij niet wilden horen.

Als jullie hier goed over nadenken, hoop ik dat jullie me gelijk zullen geven en zeggen: Ja, inderdaad, daar zit het op vast: Het is niet zo, dat God niet luistert, maar het is zó, dat ik niet luisteren wil. Dan geef je niet God de schuld, maar dan krijg je zelf de schuld. Dan vindt je het ook geen wonder meer dat God niet naar je luistert, doch dan ga je het een wonder vinden, als Hij ooit nog eens naar je zou willen luisteren. En dan kan het alleen maar meevallen. Daar is een volk dat van „meevallers” moet leven. Hebben jullie het zo ook al leren bekijken? Ik hoop het van ganser harte. Jullie hebben weer stof om over na te denken. Daarom ga ik nu maar eindigen. Jullie aller vriend,

Ds. H. C. v. d. Ent.

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pension de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging

Heel hartelijk dank !

Met grote dankbaarheid mogen we berichten dat een zeer grote stroom van vrienden, steun hebben gegeven voor het te bouwen

KINDERTEHUIS „THEMBISO” in Bulawayo in Rhodesia

In korte tijd werd een groot bedrag ontvangen en kon de opdracht tot de bouw worden verleend.

Van de vorderingen van de bouw hopen we U op de hoogte te houden.

Maar nu moeten we met ons allen, tijdens de bouw het restant nog bijeen brengen.

We hopen weer op de bijdragen van velen, waardoor we met ons allen een bedrag bijeen kunnen brengen om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

OOK UW HULP WORDT DANKBAAR VERWACHT.

Het gironummer is

477598

t.n.v. PENNINGMEESTER STICHTING RHODESIA ZENDING

Ziedewijdsedijk 59 te Barendrecht.

Of via de Rabobank te Barendrecht, t.n.v. Stichting Rhodesia Zending.

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

OOK VOOR KERSTBOEKEN

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1793

B.G.G. 05250 - 1531

Reeds velen melden ons verbazende resultaten!

Onze doeltreffende en beslist onschadelijke kruiden hebben velen al bewezen, dat afvallen geen probleem meer is.

Bent U te zwaar?
Bestel dan onze doeltreffende en veilige

**VERMAGERINGS-
KRUIDEN**

Kuur voor een maand . . . f 9,50

(verzendkosten
inbegrepen)

Droglsterij

SIKKING

Barvoetestraat 5

Haarlem

Tel. 023 - 31 28 82

Giro 19.06.09

POEDEROYEN - JULIANA VAN STOLBERGSCHOOL

Het bestuur van de Ver. tot het verstrekken van L.O. op Ref. Grondslag, vraagt per 16 februari 1975 een

ONDERWIJZER (ES)

voor vast. Van Ref. beginselen. Mogelijkheid tot vrijstelling van militaire dienst. Woning beschikbaar. Inlichtingen bij het hoofd der school, P. Vlot, telefoon 04187 - 315. Sollicitaties aan de secretaris, Chr. ten Hage, Maasdijk 23, Poederoyen.

NIEUW - In onze meditatie serie

„KORENAREN UIT DE VOLLE OOGST”

is zojuist verschenen: GH 17. Ds. C. den Boer, Wageningen „Een toevlucht in benauwde tijden” b.a.v. 1 Sam. 30; en Ds. H. Hofman te Goudswaard „Petrus een apostel van Jezus Christus” n.a.v. 1. Petrus 1.

Een waardevolle meditatieplaat die U beslist moet beluisteren. Deze plaat opgeluisterd met bijpassende niet ritmisch gezongen psalmen voor slechts f 15,90. Neemt U een abonnement op onze meditatie-serie dan ontvangt U 1 x per drie maanden een nieuwe plaat voor slechts f 13,50

REEDS EERDER VERSCHENEN :

GH 05, Ds. W. C. Hovius en Ds. J. van Haaren, GH 06, Ds. H. Rijkse en Ds. B. Haverkamp. GH 08, Ds. L. Huisman en Ds. G. Blom. GH 09, Ds. A. Vroegindewey, Ds. M. C. Tanis en Ds. L. Blok. GH 10 Ds. R. Bogaard en Ds. J. van Slidrecht. GH 11, Ds. D. Riedijk en Ds. J. Catsburg. GH 12, Ds. H. G. Abma en Ds. J. C. Ravenswaay. GH 13, Ds. K. de Gier en Ds. J. van der Haar. GH 14, Ds. P. Beekhuis en Ds. D. Hakkenberg. GH 15, Ds. H. Veldhuyzen en Ds. F. Harinck. GH 16, Ds. J. Hoek en Ds. G. de Vries. GH 18, verschijnt D.V. in december Ds. R. Kok en Ds. Iz. Kok.

VERKOOPPRIJS VOOR ABONNEES f 13,50 - VOOR NIET-ABONNEES f 15,90
BESTEL telefonisch 02521 - 14543, 14215 of per briefkaart aan

GOUDEN HARPEN B.V.

POSTBUS 135 - 1e POELLAAN 68 - LISSE